

Sarjulanene

Toimetuse ja talituse:
Tallinn, Raarli tän. nr. 8.
Sarju malewa staap — tel. 4-21.

Sellimise hind:
Postiga: 6 kuud — 50 f.
" 12 " — 1 fr.

Kuulutuste hind:
Kuulutuste tüütel 6 f. m. m.
Esimisel " 10 " "
Teisel teel " 12 " "
Sellimisi võtavad vastu kõik Imp.
päälitud ja naisjaostondade efi-
naised.

Raatseliidu Sarju malewa häälkandja

Nr. 2.

25. jaanuar

1930. a.

Sisu. 1) Malewa päälitu kst. Nr. 2 — 30 a; 2) Malewa päälitu korraldused; 3) Opeala; 4) R. L. Ülema ringkiri Nr. 2335 — 29 a.
5) Kavatfused propaganda alal; 6) Allüksuste päälitute korraldused.

Sarju malewa päälitu kästfiri.

Nr. 2.

Tallinnas, 23. jaanuaril 1930 a.

§ 1.

Uwaldan teadmisets ja täitmiseets Raatseliidu Ülema kst. Nr. 1 — 11. jaanuarist 1930 a.:

„§ 5. Neil päiwiil leidis aset jälle üks kurwematest juhusetest: — oma enda relwa läbi sai otfa Sarju malewa instruktori W. Pullisaar.

Waatomata sellele, et mitu korda ja tungiwalt on juhitud tähelpanu lubamata ümberkäimisele relwaga — ei wõeta siiski õppust.

Selle põhjus ei ole muud, kui arusaamise puudus relwa, kui seesuguse wäärtusest ja tähtsusest.

Kordan, — relw pole mängukann.

Relwa peale tuleb waadata, kui asja peale, millega on tahetud ülesnäidata tema kandjale suurimat usaldust ja austust.

Relwa tarwitatakse siis, kui isamaa on hädaohus. Ta on siis meie suurim abimees ja seltsiline. Sellepärast tema peale peame waatama aukartusega, teda tästtame armastusega.

Relwa ei paljastata kunagi enne äärmist hädaohu. Relwaga kunagi ei ähwardata. Kui relw aga juba wälja on wõetud, — siis teda ka tarwitatakse ja tarwitatakse osawalt, tabawalt, — nii nagu on seda õpetatud.

Dma relwa teiste kätte ei anta.

Lapsil ja põlastuswäärne on igauks, kes relwaga kelgib, mängib eht ähwardab.

Sarnane pole relwa wäärt. Relwa kandmise aust tuleb ta wabastada.

Seda weel kord rõhutades, — nõuan päälitutelt ja instruktoritelt eeskujul, samuti ka seda, et nad omakorda relwa tähtsust selgitades, — järjekindlalt nõuaks relwa austamist ja sellega mehhist ümberkäimist.

Õffijaid raatseliidust wälja heita, et õnnetustele piiri panna.

See kästfiri malewate teatajates awal-dada.“

„§ 6. 16. detsembril 1929 a. õnnetu surma läbi lahkunud Sarju malewa instruktori k. t. Wladimir Pullisaar kustutada Sarju malewa instruktorete nimikirjast 16. detsembrist 1929 a. arwates.

Siendus: Ljh. Nr. 2465 — 29 a.

§ 2.

On juhtumisi ette tulnud, et mõnedel raatseliitlastel taktikalistel õppustel lahing padrunid kaasas leitud. Õppuste tuhinas wõib aga kergesti juhtuda, et püss saab laetud lahing padruniga, ning selle tagajärjel wõiwad kurwad sündmused esile tulla. Teen kohuseks rühma- ja jao päälitutel alati enne õppustele wälja minetut selgitada, et kellegil osawõtjatest lahing padruni kaasas ei oleks.

§ 3.

Malewa sekretär A. Redlich luseda rawimisele saadetuks Selli sanatooriumi 23. detsembrist 1929 a. arwates.

Siendus: Ljh. Nr. 467.

§ 4.

Rinnitan:

1) Warbola kompaniis: kompanii päälitu abi k. t. k. D. Wahter'i ja propaganda päälituks k. S. Treumann'i — mõlemad 20. detsembrist 1929 a. arwates.

2) Anija kompaniis: kompanii päälitu abiks k. S. Greenbaum'i ja propa-

ganda päälituks k. Arnold Kuusmann'i — mõlemad 1. detf. 1929 a. arwates.

3) Wõigu üksiku rühma päälituks — k. S. Weelmann'i ja temale abiks k. A. Keldrimägi — mõlemad 15. detf. 1929 a. arwates.

Siendus: Ljh. Nr. Nr. 1121, 1129 ja 1092.

§ 5.

Kohtadele on määratud ja kinnitatud:

1) Wõigu üksikus rühmas: õppe päälituks ref. kolonel A. Seimann, majandus päälituks k. J. Rootis ja relwur päälituks k. J. Pihlakas — kõik 15. detf. 1929 a. arwates.

2) Anija kompaniis: I rühma päälituks k. M. Toming; I rühmas: 1. jao päälituks — k. A. Nõmberg ja 2. jao päälituks — k. R. Lepp; II rühma päälituks k. S. Ilwes; II rühmas: 1. jao päälituks — k. A. Pürfeldt ja 2. jao päälituks — k. L. Tomander; III rühma päälituks — k. S. Heidmetš; III rühmas: 1. jao päälituks — k. Aleksander Kuusmann ja 2. jao päälituks — k. L. Salakas; kompanii lastejuhatajaks kompanii päälitu abi S. Greenbaum; lastejuhatajateks: I rühmas — k. E. Rebane; I rühma 2. jaos — jao päälit R. Lepp; II rühmas — jao päälit L. Tomander ja III rühmas — rühma päälit S. Heidmetš; kompanii relwur päälituks k. A. Puks — kõik 1. detf. 1929 a. arwates.

3) Warbola kompaniis: I (Wardi) rühma päälitu k. t. ja kompanii lastejuhatajaks — k. M. Kentel; I rühmas: 2. jao päälituks — k. S. Beek; II (Põlli) rühma päälitu k. t. k. A. Rõõm; II rühmas: 1. jao päälituks — k. R. Pärling; III (Rusalu) rühma päälitu k. t. k. A. Riisa; III rühmas: 1. jao päälituks — k. A. Laurik ja 2. jao päälituks — k. R. Puurberg; kompanii spordi päälituks — k. D. Wahter — kõik 20. detf. 1929 a. arwates.

4) **Wihterpalu ühiskond rühmas:** rehwur päälitüks kl. S. Ringenberg ja gaafikaitse päälitüks kl. E. Dunkel — mõlemad 1. jaan. 1930 a. arwates.

5) **Kiisepere kompaniis:** noorte rühma päälitüks — kl. Aug. Reinhardt — 21. jaan. 1930 a. arwates.

6) **Laitse ühiskond rühmas:** spordi päälitüks — kl. G. Terlet — 6. detsembrist 1929 a. arwates.

7) **Harju-Risti kompaniis:** noorte rühma päälitu k. t. — kl. J. Räsberg — 19. nov. 1929 a. arwates.

Siendus: ljh. Nr. Nr. 6, 1129, 1121, 1092, 1085, 985.

§ 6.

Wabastan omal soowil Mõigu ühiskond rühma päälitu Johannes Pihlas'e rühma päälitu kohalt, arwates 15. detsembrist 1929 a.

Siendus: ljh. Nr. 1092.

§ 7.

Rinnitan:

1) **Saku asunduse ühiskond rühma walitud juhatusse koosseisus:** kl. kl. P. Räsper, M. Metusalem ja J. Riiüks; rewisjoni komisjoni: kl. kl. U. Tols, U. Weldermann ja U. Hirsch — arwates 20. juulist 1929 a.

2) **Waida ühiskond rühma walitud ajutise juhatusse koosseisus:** kl. kl. P. Pralits, P. Waldbrett ja J. Jusfi — arwates 8. detf. 1929 a.

Siendus: ljh. Nr. Nr. 1098 — 29 a. ja 65 — 30 a.

§ 8.

Rinnitan Naiskodulaitse Rae jaostonna walitud ajutise juhatusse ja rewisjoni komisjoni koosseisus:

Juhatus: Elise Päew, Helmi Argus, Leena Põldmäe, Magda Rattenberg ja Martha Hiio.

Rewisjoni komisjon: Helmi Malsroos ja Altiide Weinberg — arwates 12. detf. 1929 a.

Siendus: ljh. Nr. 1113.

§ 9.

Kloostri wallas lugeda asutatuks Naiskodulaitse jaostond nimetusega: „Naiskodulaitse Harju-Risti jaostond“ 8. detf. 1929 a. arwates.

Rinnitan Naiskodulaitse Harju-Risti jaostonna walitud juhatusse koosseisus: pr. Salem, prl. Asper, pr. Linsbach, prl. Maritow ja prl. E. Luit.

Siendus: ljh. Nr. 64.

§ 10.

Naiskodulaitse Kloostri jaostonnast wiin üle omal palwel Naiskodulaitse Harju-Risti jaostonda prl. Hilda Maritow'i, arwates 8. detf. 1929 a.

Siendus: ljh. Nr. 64.

§ 11.

Kurna wallas lugeda asutatuks Naiskodulaitse jaostond, nimetusega: „Naiskodulaitse Kurna jaostond“ — 1. detsembrist 1929 a. arwates.

Rinnitan Naiskodulaitse Kurna jaostonna walitud juhatusse koosseisus: S. Nõmmik, pr. D. Ringisepp, prl. Matstein, pr. Nõmmik ja prl. Seemiskar; rewisjoni komisjoni: Emilie Parm, Elwiine Sirkmann ja Anette Westloif.

Siendus: ljh. Nr. 1044.

§ 12.

Kuivajõe wallas lugeda asutatuks Naiskodulaitse jaostond nimetusega: „Naiskodulaitse Kuivajõe jaostond“ 15. detf. 1929 a. arwates.

Rinnitan Naiskodulaitse Kuivajõe jaostonna walitud juhatusse koosseisus: Alma Lung, Wilhelmine Rosenbaum ja Alma Metua. Rewisjoni komisjoni: Alma Seppan, Hilda Toffer ja Helene Metua.

Siendus: ljh. Nr. 1111.

§ 13.

Uwalsdan teadmiseks Sagudi kompaniis korraldatud spordi peo wõistluste tagajärjed:

Rahe käega tõukamine:

1. Joh. Rasmann — 85,2 kg.
2. Julius Afawi — 80,6 kg.
3. Aleksander Steinfeldt — 79,2 kg.

Rahe käega surumine:

1. J. Rasmann — 63,2 kg.
2. J. Afawi — 60,8 kg.
3. U. Steinfeldt — 56,4 kg.

Rahe käega rebimine:

1. J. Rasmann — 66,8 kg.
2. J. Afawi — 65,6 kg.
3. U. Steinfeldt — 60,8 kg.

Maadlustes:

1. J. Rasmann.
2. U. Steinfeldt.
3. J. Afawi.

Põksis:

1. Raimund Rõngelepp.
2. Aleksander Tõnts.
3. J. Rasmann.

Siendus: ljh. Nr. 7.

§ 14.

Malewa koosseisu lugeda wastumõetuks ja sisse kanda wastawate allüksuste ja naiskodulaitse jaostondade nimekirjadesse alljärgnewad kodanikud:

I. Tegew liigeteks:**Warbola kompaniisse:**

- 1) Lembit Kentel, 2) Rudolf Purberg, 3) August Reinhold, 4) Aleks. Reinhold, 5) Ditto Heinberg, 6) Arthur Rõõm — kõik 28. detf. l. a. arwates.

Ulawere kompaniisse:

- 1) Herbert Rana — 19. detf. l. a. arwates.

Rawila kompaniisse:

- 1) Hans Niirmann, 2) Otto Welsmann — 28. detf. l. a. arwates.

Rõwa ühiskond rühma:

- 1) Johannes Rõrwemann — 15. detf. l. a. arwates; 2) Johannes Erit — 19. detf. l. a. arwates.

Wihterpalu ühiskond rühma:

- 1) Hans Ringenberg, 2) Erich Dunkel — 15. jaan. f. a. arwates.

Järwalandi l. kompaniisse:

- 1) Johannes Lustig, 2) Aleksander Lustig, 3) Willem Pollmann — kõik 19. detf. l. a. arwates.

Sagudi kompaniisse:

- 1) Ludwig Krass, 2) Karl Reimann, 3) Kristjan Rõngelepp, 4) Raimund Rõngelepp, 5) Gustaw Bief — kõik 15. jaan. f. a. arwates.

Jõeletme kompaniisse:

- 1) Walter Sepp, 2) Johann Kirotar, 3) Harald Saarmak — 15. jaan. f. a. arwates.

Nabala kompaniisse:

- 1) Eduard Sepp, 2) Eduard Lindemann — 20. jaan. f. a. arwates.

Waida ühiskond rühma:

- 1) Arthur Borner, 2) Ernst Käbi, 3) Woldemar Korint — 20. jaan. f. a. arwates.

Riiu kompaniisse:

- 1) Johannes Miller, 2) Ants Trautmann — 19. detf. l. a. arwates.

Antja kompaniisse:

- 1) Alfred Malm, 2) Aleks. Ebert, 3) Aleks. Pehl, 4) Heinrich Rajatas — 28. detf. l. a. arwates.

Raasiku kompaniisse:

- 1) August Rõõnberg, 2) Woldemar Rigolas — 19. detf. l. a. arwates; 3) Woldemar Tamwald, 4) Lembit Loorberg, 5) Robert Weelmann — 15. jaan. f. a. arwates.

Kurna naisjaostonda:

- 1) Selma Matstein, 2) Leida Uuswald, 3) Alfriede Tapp, 4) Weera Meer, 5) Linda Urtof, 6) Elise Gruuno — kõik 28. detf. l. a. arwates; 7) Elwine Semiskar, 8) Leida Matstein, 9) Elwine Papp, 10) Selma Ilter, 11) Emilie Parm, 12) Elise Maritow, 13) Elwine Sirkmann, 14) Marta Ilter, 15) Olga Ringisepp, 16) Johanna Semiskar, 17) Anete Westloif, 18) Marie Nõmmik, 19) Anastasia Pannel, 20) Marta Repnau, 21) Hilda Nõmmik, 22) Salme Meekler — kõik 19. detf. l. a. arwates.

Ruiwajõe naisjaoskonda :

1) Alma Lung, 2) Leida Lutmann, 3) Wilhelmine Rosenbaum, 4) Hilda Toffer, 5) Johanna Aljasmets, 6) Helene Metua, 7) Amalie Metua, 8) Meeta Teppan, 9) Elwine Seksu, 10) Alma Teppan, 11) Helmi Lillewälja, 12) Pauline Raudwere, 13) Salme Sepp — kõik 19. detf. l. a. arwates.

Rae naisjaoskonda :

1) Marta Utno — 28. detf. l. a. arwates.

Harju-Risti naisjaoskonda :

1) Marie Salem, 2) Elisabeth Linsbach, 3) Salme Ušper, 4) Erna Luit, 5) Alma Ojasson, 6) Leontine Miller, 7) Marta Luit, 8) Aline Sammert, 9) Ailide Ormus — kõik 28. detf. l. a. arwates.

Rehtna naisjaoskonda :

1) Salme Pikkow, 2) Helene Laiapea, 3) Martha Laiapea — kõik 15. jaan. f. a. arwates.

Nehatu naisjaoskonda :

1) Lowise Laabi, 2) Hilda Laabi — mõlemad 20. jaan. f. a. arwates.

Rurna üff. rühma :

1) Gustaw Mannow — 19. detf. l. a. arwates.

Riisepere kompaniisse :

1) Felix Toim, 2) August Reinhardt, 3) August Samberg; noorte rühma: 1) Herman Lehtmann, 2) Johannes Lehtmann, 3) Oskar Lehtmann, 4) Heinrich Lehtmann — kõik 15. jaan. f. a. arwates.

Järlepa komp. :

1) Hans Rüstler — arwates 15. jaanuarist f. a.

Laitse üff. rühma :

1) Johannes Kuller, 2) Jüri Simowart, 3) Gustaw Terlet — kõik 8. detsembriks l. a. arwates.

Paldiski komp. noorte rühma :

1) Salmar Toom, 2) Erich Hertel, 3) Eduard Promisen, 4) Ewald Abrelthal, 5) Walter Müür, 6) Lembit Anderson, 7) Heinrich Raut, 8) Eduard Timpš, 9) Harald Lemberg, 10) Edgar Hamm, 11) Valentin Resfel, 12) Edgar Männik, 13) Kaljo Sarap, 14) Rjurik Jaama, 15) Feliks Rootsi, 16) Johannes Kent, 17) Harald Rast, 18) Sulo Grey, 19) Eduard Ruutman, 20) Gerhard Verg, 21) Feodor Einsild, 22) Edgar Wihalem, 23) Eric Berg, 24) Oswald Nymann, 25) Peeter Weber, 26) Julius Schwan, 27) Edgar Ralm, 28) Feliks Ewald, 29) August Wentzel, 30) Martin Mirka, 31) Endel Luit, 32) Mats Riimann, 33) Manuel Ransmann, 34) Hugo Wilberg, 35) Oswald Puström, 36) Feliks Palm,

37) Mihail Jalgin, 38) Roland Kochberg, 39) Ewald Maderman, 40) Julius Soonits — kõik 23. jaan. f. a. arwates.

Unija naisjaoskonda :

1) Hildegard Naasitamäe, 2) Otilie Wikat, 3) Jenny Einstein — kõik 16. jaan. f. a. arwates.

II. Soetajateks liigeteks :**Riisepere komp. :**

1) Johann Suurmatš — 13. juulist l. a. arwates. 2) Arwata tegew liikmest toetajaks liikmeks omal soovil Karl Pähkelmann — 16. jaan. f. a. arwates.

§ 15.

Malewa koosseisust lugeda lahtunuts alljärgnewad kaitseliitlased ja naiskodu-kaitse liikmed:

Unija kompaniist:

1) Peeter Rint — elukoha muutmise tõttu 28. detf. l. a. arwates.

Saku as. üff. rühmast:

1) J. Hindreku, 2) A. Welšweebel, 3) Jüri Lepil — kaks esimest elukoha muutmise tõttu ja wiimane surma puhul — 15. jaan. f. a. arwates.

Rurna üff. rühmast:

1) Andres Purl — surma puhul ja 2) Johannes Riirmann elukoha muutmise tõttu — mõlemad 22. detf. l. a. arwates.

Waida üff. rühmast:

1) Hugo Amtmann — kaitsewälke kutsumise puhul 15. okt. l. a. arwates.

Sõelehtme kompaniist:

1) Woldeemar Matsum, 2) Woldeemar Rahn, 3) Johannes Sepp, 4) Johannes Ruuskmann, 5) Oskar Ruuskmann — kõik kaitsewälke kutsumise puhul 15. okt. l. a. arwates; 6) Martin Rauam ja 7) Alfred Prii — mõlemad elukoha muutmise tõttu 23. jaan. f. a. arwates.

Nabala kompaniist:

1) Martin Saar ja 2) Willem Erdel — lahtunud omal soovil 4. detf. l. a. arwates.

Laitse üff. rühmast:

1) Jaan Simson, 2) Johannes Krikmann — mõlemad elukoha muutmise tõttu arwates 16. okt. 1929 a. 3) Johannes Porwal — terwisliistel põhjustel ja 5) Woldeemar Sirel elukoha muutmise tõttu — mõlemad 8. detf. 1929 a. arwates.

Nõwa üffistikust rühmast:

1) Aleks. Hallmann — elukoha muutmise tõttu 13. nov. l. a. arwates.

Waltn kompaniist:

1) Johannes Pärn — elukoha muutmise tõttu 15. nov. l. a. arwates.

Keila kompaniist:

1) Oswald Karm — surma puhul 18. nov. l. a. arwates.

Paldiski kompaniist:

1) G. Lepberg, 2) Ed. Luit — mõlemad elukoha muutmise tõttu 1. okt. l. a. arwates; 3) Julius Ingeland — eluk. muutmise tõttu 25. nov. l. a. arwates; 4) Boris Nagel, 5) Alfred Schwan, 6) Harry Allmann ja 7) Wold. Ingeland — kõik kaitsew. kutsumise puhul 15. okt. l. a. arwates.

Inglise kompaniist:

1) August Tunder — elukoha muutmise tõttu 15. jaan. f. a. arwates.

Juuru komp. :

1) Arthur Wechterstein — kaitsew. kutsumise puhul 14. okt. l. a. arwates.

Harju-Risti komp. :

1) Eduard Tohver — surma läbi 17. nov. l. a. arwates. 2) August Ormus — elukoha muutmise tõttu, 3) Nikolai Michailow — kaitsew. kutsumise puhul. mõlemad 14. okt. l. a. arwates.

Rae naisjaoskonnast:

1) Elise Eward — omal soovil 15. jaan. f. a. arwates.

Unija naisjaoskonnast:

1) Helene Schmeidt — majandusliistel põhjustel 19. nov. l. a. arwates, 2) Anette Ugurauja — 16. jaan. f. a. arwates.

Järwafandi naisjaoskonnast:

1) Miina Ruusauk ja 2) Salme Portsmuth — omal soovil 20. jaan. f. a. arwates.

Rehtna naisjaoskonnast:

1) Hilda Jalakas-Pärn, 2) Lydia Bachmann, 3) Erna Espenberg, 4) Anna Rottas, 5) Olga Ruusson, 6) Alma Käär, 7) Anna Laurik, 8) Amanda Linnamägi, 9) Olga Mäe, 10) Helmi Mathiesen, 11) Agnes Mähar, 12) Elis. Nögel, 13) Jenny Pult, 14) Hilde Reial, 15) Ailide Reindorf, 16) Helmi Renter, 17) Paula Riis, 18) Alma Saaliste, 19) Hilda Silat, 20) Leili Soonberg, 21) Amalie Staub, 22) Linda Samberg, 23) Helmi Tomson, 24) Ailide Trilljärm, 25) Leida Watter, 26) Leida Wau, 27) Alma Breemann, 28) Irene Breemann, 29) Selma Aritam. 30) Magdalena Häidris — kõik elukoha muutmise tõttu 22. nov. l. a. arwates.

Rõnnu komp. :

1) August Sommer — omal palwel, 2) Herbert Paalberg — surma puhul, 3) Elmar Wolber ja 4) Magnus Wabrus — mõlemad elukoha muutmise tõttu — kõik 29. detf. l. a. arwates.

§ 16.

Wastawate allüksuste juhatusete otsestega lugeda malewa koosseisust wälja heidetuks alljärgnewad kaitseliitlased:

Sarju-Risti komp.:

1) Johannes Schults — ebaforraliku ülespidamise pärast 15. jaan. f. a. arwates.

Unija komp.:

1) Johannes Klausson — 19. detf. l. a. arwates.

Nõwa üts. rühmast:

1) Aleks. Jaanberg — mitte korraliku ülespidamise pärast 3. detf. l. a. arwates.

Sagudi komp.:

1) Jaan Erwin ja 2) Aleks. Erwin — ebaforektsse ülespidamise ja salaküttimise pärast riigimeetjades 13. detf. l. a. arwates.

Järlepa komp.:

1) Alfred Tori — loiu kaitseleidu tegevusest osawõtmise pärast 28. nov. l. a. arwates.

Riisipere komp.:

1) Ferdinand Nahtur — mitte korraliku ülespidamise pärast 15. jaan. f. a. arwates.

Rõnnu komp.:

1) Johannes Klaus — halwa ülespidamise pärast ja 2) Magnus Amberg, mõlemad 29. detf. l. a. arwates.

§ 17.

Siendus: Rst Nr. 6 § 21 — 1929 a. siendusets lugeda Rõnnu kompaniist Aleksander Birnbaum kaitseleidust mitte lahkunuks.

Siendus: Ljh. Nr. 1134.

R. Saar,

kaptän.

R. L. Sarju malewa päälit.

feltskondliste organisatsioonidega ja asutustega aastapäewa ühifelt pühitsemisses ning kokku seades päewakawad. Soolitegu iga kaitseleidlane ja naiskodukaitse liige, et sellel suurel tähtpäewal igal majal lehwits meie sini-walge-must lipp. Rõnelejate saamisets palun aegsaasti, kus neid soowitakse, malewa staabi poole pöwrata, sest muidu on nende wäljasaatmine raskendud. Kus wähegi wõimalik, seal läbi ajada oma jõududega, sest malewa staap saab kõnelejaid wäljasaata piiratud arwul.

III.

Arusaamatuste ärahoidmises ja arwepidamise kergendamises teatan, et malewa staabist saab warustust wäljaantud nõudmistele järele kompanii ja ütsiku rühma päälitutele ehk nende poolt wolitatud isikutele. Wolitus tuleb kirjutada nõudmise lehe pöwrdel. Kui kompanii ja ütsiku rühma päälitl teada pole, mis sugust warustust ja millisel arwul on saada, tuleb warustuse wiial nõudmine malewa staabis täita, soowitaw warustuse üle andmete saamisel.

IV.

Osä kompanii ja ütsiku rühma päälituid ei ole weel esitanud aruandeid möödnud lasteperioodil äratarwitatud lastemoona ja lastetagajärgede kohta (Kaitseleidu lastemäärused worm nr. nr. 2 ja 3 kohaselt). Päälitutel, kes seda weel teinud pole, palun kohe aruanded ära saata. Ühtlasi saata ka aruannete

kohaselt tulunud padrunite kestad saatelehega. Edaspidi igasugused aruanded tulewad saata õigeks tähtaegadeks, sest aruannete mitte õigel ajal saatmine halwab ja takistab meie ühist tööd ja tegevust.

V.

Rõitidel kompanii ja ütsiku rühma päälitutel instruktorete kaasabil wõrrellda ütsuse koosseisu nimeliri malewa staabis peetawa nimelirjaga hiljemalt 1. märtsiks f. a. Nimeliri wõrdlemises kokku seada kompanii (ütsiku rühma) allüksuste jaotuse järele, f. o. rühmad ja jaod rühmades nummerte järjekorras, kus juures iga allüksuse ees näidata selle päälit ja abi ning nende järel alluwad malewlased. Kompanii (ütsiku rühma) päälit ja tema abi ning eriüksuste ja erialade päälitid issekanda nimelirja etteotsa.

Ütsuse nimelirjas seisew kaitseleilaste arw peab kooskõlas olema tegeliku kaitseleilaste arwuga wõrdlemise ajal.

VI.

Wõistlused omawad kaitseleidu elus suure tähtsuse ja nende tagajärgede registreerimine on wäga tarwilik. Tulewikus alati igasuguste wõistluste üle pidada protokolle ja need saata kohe peale wõistlusi malewa staapi. Wõistlustel saab wäljaantud kas isiklike wõi rändauhindu. Auhindade registreerimist peab malewa staap. Sellepärast iga wõistlus protokollu juure lisada alati ka auhinna saajate üle järgmine nimeliri:

Jrk. Nr. Nr.	Wõistleja perekonna ja eesnimi wõi ütsuse nimetus.	Rändauhindad.	Hind.		Isiklikud auhindad.		Hind.	
		Kelle poolt, nimetus ja kaua kaitsta.	Kr.	f.	Kelle poolt ja nimetus	Kr.	f.	

Malewa pääliku korraldused.**I.**

Malewkondades, kompaniides ja ütsikutes rühmades järjekorralised peakoosolekud ärapidada ja juhatuste ning rewisjoni komisjonide walimised läbiwiia iga aasta kuni korralduseni 1. aprillist kuni 25. aprillini. Enne walimisi samal koosolekul tuleb kinnitada möödnud majandus aasta aruanded ja wastu wõtta uue aasta eelarwe. Kus warem juhatuste ja rewisjoni komisjonide walimised mitmesugustel põhjustel läbiwiidud, tulewad uued walimised ka ikka läbiwiia eelpool tähendud ajal.

II.

Lähenemas on Wabariigi 12. aasta-päew. Aastapäewa pühitsemises malewkonna-, kompanii- ja ütsiku rühma päälitutel aegsaasti ettevalmistuse töödele afuda, läbirääkides kohapealsete

VII.

Palun kompanii ja ütsiku rühma päälituid teatada hiljemalt 1. märtsiks f. a., mis süsteemi spordipüüsse ja kui palju soowitakse ütsuses osta käesolewal aastal. Spordipüüside süsteemid ja nende hinnad on awaldatud „Sarjulases“ Nr. 21 — 1929 a. Ühtlasi ka teatada, mis sugust tüüpi spordipüüsi padruni soowitakse ja ligilaudne arw.

VIII.

Rõigil malewkonna, kompanii ja ütsiku rühma päälitutel ning naiskodukaitse esinaistel pidude korraldamisel lõbususmaksust wabastamise palwega pöwrata wähemalt 10 päewa enne pidu Sarju maawalitsuse esimehe poole.

R. Saar

kaptän,

R. L. Sarju mal. päälit.

Õppeala.**1. Õppused Ruusalu instruktori piirkonnas weebruaris.**

Ulawere kompaniis ja Rawila kompaniis Woose rühmas:

Päälitutele 31. jaanuaril Ulawere wallamajas. Ilmuda mõlema ütsuse kõikidele päälitutele kell 10.00.

Malewlastele 1. webruaril Ulawere wallamajas. Ilmuda ilma erandita kõikidel malewlastel ja päälitutel kell 10.00.

Õppustele ilmuda 11. wäljaantud warustuse ja relwaga. Lahingpadrunid koju jätta.

Reha kinnituse eest hoolitseda mõlematel päewadel Ulawere naiskodukaitse.

R. Tarif, kaptän.

2. Spordi kursused malewas.

Räesolewa aasta weebuari kuu jooksul saavad malewas ärareetud spordi kursused järgmistes üksustes:

1) Rõnnu komp.: 14. ja 15. weebuaril. Rogumine 14. weebr. kell 10.00 Rõnnu wallamajas. Lõpp 15. weebr. kell 20.00.

2) Rodasoo komp.: 16. ja 17. weebr. Rogumine Rodasoo as. algkooli ruumes 16. weebr. kell 10.00. Lõpp 17. weebr. kell 20.00.

3) Unija komp.: 22. ja 23. weebr. Rogumine Unija wallamajas 22. weebr. kell 10.00. Lõpp 23. weebr. kell 20.00.

Ulmuda kõigil spordilist huvitatud mees- ja naistõukaitsejatel. Kursustel saab läbiõuetud: lergejõustik, mängud, pokk, tõstmine ja suusatamine, sellekohaselt kuidas kuulajastonnas misjulguse ala vastu huvi leidub. Üksikasjaliselt waata „Sarjulane“ Nr. 22 — 1929 a. lht. nr. 98 „Korralduste“ kohta spordi kursuste asjus.

3. Muudatused taktiliste õppuste kohta Reila instruktori õppepiirkonnas.

2. weebr. 1930 a. 10 a. rahulepingu allakirjutamise juubeli puhul jääb ära taktiline õppus Kernu komp ja Laitse üks. rühma wahel (Sarjulane 21 — 29 a.)

Saab ärareetud taktiline õppus 9. weebr. 1930 a.

Riisepere komp. ja Laitse üksit rühm ühelt poolt — Rogumine Niisilalewi seltsimaja juures kell 10.00.

Warbola ja Kernu kompaniid teiselt poolt — Rogumine Mustu külla kell 10.00.

Päälitute õppus Riisepere kompanii päälitutele 8. weebr. 1930 a. kell 12.00. Rogumine Niisilalewi seltsimaja.

A. Wälja
leitn.

Raitseleidu ülema ringiri

Nr. 2335. 2. detsembril 1929 a.

Räesolewa aasta sügisel korraldasid malewad suuremal armul taktikalisi õppusi, mis olid heaks kooliks nii päälitutele kui malewlastele nende taktikalise wäljaõppe tasapinna tõstmiseks. Need õppused läksid kõigiti korda, tuli aga ette ka puudusi, mida ei tohi meie „waka all“ hoida. Taktikaline wäljaõppe on see lehtkoht, mille teenistuses on teised wäljaõppe alad. Õstus osawasti ja otstarbekohaselt tegutseda lahingus aitab meid wõidule wäheha higiga ja wäheha werrega — kui meil tuleb relwa haarata kodu kaitseks. Peame ära tundma endi

wäljaõppe puudusi, neist üle saama, siis jõuame wälja oma õstuste kõrgemale tasapinnale.

Piltlikumalt tulid esile möödunud taktikalistel õppustel järgmised wäljaõppe hüved ja puudused.

Juhtide tegewus.

Raitseleidu õppustest osawõtawat juhtivat kaadrit wõib liigitada: 1) pataljoni- ja kompaniipäälitid; 2) rühma- ja jaopäälitid.

Õppustel pataljoni- ja kompaniijuhtide kohtadel tegutsesid päälitid, kes omas enamuses on ohwitseridena osawõtnud wabadus- wõi maailmasõjast. Praktikalises sõjategewuses on neil wälja kujunenud taktikaline taipamine, neil on ka ettekujutus ja arusaamine sellest olukorrast, milles sünnib lahing. Lastate jooksul pärast wabadussõda on need juhid teoreetilistel ja praktilistel õppustel, kuid ka sõjategevuse lugemist, omandanud teadmisi taktikalise evolutsiooni ning juhtide tegewuse ja kohuste kohta tänapäewa lahingus. Raskusi tekitab nende õstuste ja teadmiste ellu rakendamise ja nimelt juhtimise alal. Siin tuleb ette suuri konarusi. Silmapaistvamad on:

1) selgete, täpsete ja kategooriliste käskude ning korralduste puudus; 2) juhtide wastastikune omawaheline ja ka kõrgemate juhtide puudulik informeerimine lahingkäigust; 3) puudulik sibe ja lahingwälja waatluse organiseerimine.

Need on alad, mis kriipsutakse alla õppuse jälgijate ja wahekohtunikkude poolt.

Käskud antakse rohkem üldõnades ja tihti ebaselgelt, unustatakse wäljendamata, mida nimelt juht tahab. Uja ja ruumi element puudus tihti käskudes.

Teisels puudusels on kõrgema juhi, oma alluwate juhtide ja naabrite informeerimise puudulikkus lahingkäigust. Rogu õppuste tegewuses juhid näitawad üles suurt initsiatiivi ja iseseiswust, mis juhi omaduste suureks plusiks, unustati aga, et üldine eesmärk saawutatakse ja ülesanne täidetakse ühise koostööl lastud tegewusega. Seda koostööl lastud tegewust takistas ka puudulik lahingwälja waatlus ja sibe. Tuli ette, et üksused liikusid edasi, ei teadnud, kes nende ees, paremal wõi wajasul. Selles teadmatuses üksikutel juhustel tulistasid oma üksused eesawuid wõi liikuwaid luure- ja julgestusosasi.

Rühma- ja jaopäälitid. Siin oli kaitsewäes teeninud allohwitserid, kapraleid, reamehi. Rühmapäälitute kohtadel tegutses ka reserwohwitserid.

Oli palju eeskujulikke rühma- ja jaopäälitid, kes juhtisid oma rühma ning

jagude tegewust kindla käega, andes neile waljud, kindlad ja kategoorilised käskud. Enamuses rühma- ja jaopäälitute tegewuses puutus filma enese autoriteeditunde puudus ja ka juhtimise praktika puudulikkus. Paljud rühmapäälitid püüdisid käsku edasi anda mitte jaopäälitutele waid üksikutele malewlastele, see tõttu libises kätest rühma juhtimine ja jagude koostöö lounas. Jaopäälitid tihti ei suutnud omi jagusi koos ja waos hoida ning reegliparaselt wõitlusesse rakendada. Nad kui kadusid ära kogu malewlaste massis ja tegewus arenes ürgjõuliseks.

Jaopäälitute tegewust raskendas asjaolu, et jaod lapiti kokku õppuse algades ja malewlaste nende koosseisus polnud harjunud waremalt ühiselt tegutsema.

Rühmade ja jagude puuduliku juhtimise tagajärje suuremaks pahaks oli, et meeskonnad paiskusid segi ja kuhjasid kokku. Kus juba oli malewlaste kuhjumine, seal muudugi puudus otstarbekohane maastiku kasutamine, moonumine, reegliparane hüpetena edasiliikumine, tule ärakasutamine ja koostöö jagude ning üksikute meeste wahel. Seda malewlaste kuhjumist peame edaspidiste õppuste juures esimesena ära hoidma, siis wähenewad ka teised filmapaistvamad puudused.

Üldised tähelepanekud õppuste tegewuses.

1. Pealetungil puudulik tule ja liikumise koostööl lastamine ja tule ärakasutamine. Koostöö k. k. ja lasturjagude wahel oli puudulik. Rasked kuulip. (tegelikud) ei suutnud küllalt kiirelt lasturüksustele järele jõuda ja oma tulega kallale tungiwaid jagusi toetada. Raitsele oli raske ja kerge kuulip. tuli organiseeritud otstarbekohaselt, kuid flankeerimise peale oleks pidanud rohkem rõhku panna.

2. Maastiku kasutamine wäheimate üksuste poolt ei leidnud küllalt filmapaistwat tähelepanu (wäljarwatud erandid), suuremaks takistuseks sel alal oli malewlaste kuhjumine k. k. ümber ja ka lasturjagudeks.

3. Waatlus lahingwälja järele oli puudulik. Paljudel kompaniide ja rühmade päälitutel puudusid sidewaatlus ja ning käske saates pibid seda ise tegema wõi saatma selleks juhuslikke kättesaadawaid malewlasti.

4. Telefoni sibe kaitsele töötas korralduslikult. Pealetungil (kallaletungil) puudus ta. Sidemeeskonnad on wälja õpetamata pealetungi lahingus telefoni ühenduste loomisels edasiliikumisega.

5. Ohukaitse peale ei pandud rõhtu. Ohukaitse postid puuduvad.

6. Luureteenistuses piilkonna teenistus pole hästi omandatud. Piilkonnad ei liikunud küllalt tähelepanematult. Tuli ette ehmisi maastikul.

Ratsaüksused ja jalgratturid pole kogunenud luure teenistuses.

7. Ei ole omandatud soomusautode ja jalaväe üksuste koostöö. Soomusautod saadeti lahingusse üksi, ilma lastur või kerge kuulip. üksuseta. Ka armastasid soomusautod palju „patfeerida“ waenlase lähedal, arvestamata tulega (Saeu manöwer, rõheline pool).

8. Laskemoonaga täiendamisel lahingus ei olnud vähemalt korraldusi.

9. Õppuste õpetlikkust takistas sadune ilm, ka pori ja tema kaasaskäivad halbused.

10. Suhtidel ja üksustel on kindel arusaamine, kuidas sünnib lahingutegevus ühel ehk teisel lahingufaasil. Ka on omandatud jalaväe eeskiri II osa ning uus terminoloogia. Raskusi on tegevuse läbiwiimises nii nagu ta peaks kujunema.

11. Tase, ind ja huvi õppustel ja selle tegevuse hargnemisel oli päälkute ja malewlaste poolt suur.

12. Õppefugaasid ja shrapnellid ning käsigranaadid, milledega tähendati ära kahurite tuli, tõstis huvi, pakkus õpetlikkust ja vähendas pealetungijate edasilükumise kiiret tempot, mis harilikult õppustel ilmiks tuleb.

Kõigil päälkutel ja malewlastel järel mõelda, mis sugused eelpool toodud märked tema tegevuse kohta käiwad, oma puudused meelespidada ja tulewastel õppustel need ära hoida.

S. R o s k a,
kindral-major.

A B a l d e r,
major, Peastaabi ülema t. t.

Kawatsused propaganda alal.

Kuna kaitseliidu ülesandeks on kodu kaitsemise kõrwal ka kodu loomine, üldiste sotsiaalolude terwendamine ja rahwa hariduslike tasapinna tõstmine ja rahu aate süwendamine, siis kawatses peastaap panna tulewikus suuremat rõhtu neile wõtetele, mis taotlewad eelmaintud sihte ning milledest mitmed seni alles on käsitamata.

Übindudeks oleksid siin:

a) koduloomise ja kaunistamise alal:

1. Kõnede korraldamine wastawatele teemidele (nagu: „Kuidas kaunistada oma kodu“, „Korraldada talumajapidamist wälimus“, „Soonete korrahoid“ jne.)

2. Kodukaunistamise liiga loomine kaitseliidus ja naiskodukaitse, selle liitmed annaks pühaku tööru, et nad finnisilmil mööda ei lähe ühefti juhtumiseft, kus on märgata mingit lohakust,

räpasust või hooletust oma kodupaiga wastu või jällegi ostamatus midagi kodu kaunistamiseks ära teha, waid nõuannetega, tarbekorral aga ka wõimalust mööda isiklike kaastööga aitawad asja parandada.

b) Üldiste sotsiaalolude terwendamise alal:

1. „Waešte — ja puudustkannatajate hooldamiskomiteede“ äratamine kaitseliidus ja Naiskodukaitse, selle ülesandeks oleksid waeštele ja puudustkannatajatele tasuta arstiabi ja toiduainete andmine, majapidamistes kaasaaitamine, lastehoolkanne, riiete ja jalanõude muretsemine lastele, lasteadebade ja pühapäewakoolide asutamine ning odawahinnaliste söögimajade ja öömajade awamine.

2. Teenistuse muretsemine töötuile (eriti kaitseliitlastele).

c) Rahwa hariduslike tasapinna tõstmise alal:

1. Loengute korraldamine mitmesugustel aladel, nagu Eesti ajalugu, maa ja rahwas, põllumajandus, aiandus, mesindus, hõimlased, wälisilm, uniwersum, Eesti kodaniku õigused ja kohustused jne.

2. Mitmesuguste odawahinnaliste kursuste korraldamine (keeled, praktiline arwuteadus, põllumajandusline arwepidamine jne.)

3. Rahvuslike haridusnädala korraldamine koos haridus-, õpetajate- ja naisliiduga.

4) Lugemislauade ja raamatukogude asutamisele õhutamine.

d) Rahwaate süwendamise alal:

Artiklite kirjutamine ja loengute pidamine küsimuste üle, nagu Rahwasteliit, Paneuroopa, Tollipiiride kaotamine Euroopas, Balti riikide liit, Poola-Leedu konfliktid lahendamiswõimalused jne.

Suhtides kaitseliidu propagandategevust ülalmainitud suunas, teine kaitseliidule kõige kasulikum propagandat, kuna rahwas jõuab arusaamisele, et kaitseliit on tõsiselt huwitatud tema käeläigu ja elujärje parandamisest, on jõudmööda abimeheks igatihele, kes seda wajab, on suureks teguriks meie rahwa hariduslike tasapinna tõstmisel, on tõsiselt üleilmilise rahwaate eest wõitlejaks, on Eesti rahwale wäga kasulik organisatsioon.

Eelpool toodud kawa elluwiiamiseks kohapealsetel propaganda tegelastel tuleb wälja walida need teeme, mida leiduwate jõududega wõimalik läbi wiia.

On soowitaw korraldada ka klubi õhtuid, kus seda wõimaldawad ruumid ja teised kohapealsed asjaolud. Neile õhtutele paluda kõnelema tuntud seltskonna tegelasi üldhuwitawate teemide peale. Klubi õhtuid, kus eeltingimused olemas, on soowitaw korraldada 3—4 kuu tagant.

R. S a a r

Rapten,

R. L. Harju mal. päälit.

Mütsuste päälkute korraldused.

I.

Nehatu kompanii eraforraline peakoosolek saab ära peetud Suus Nehatu Põllumeeste Seltsi ruumes 9. weebbruaril s. a. kell 14 00.

Päewakord: 1) Liikmete walmimine rahwamaja ühingusse. 2) Õppepäewade kindlaks määramine 1930 a. 3) Läbirääkimised.

Nehatu komp. päälit.

II.

Saku asunduse üksitus rühmas saamad lasteharjutused peetud igal pühapäewal kell 10 00. Lastejuhatajateks saamad olema: 19. I — 1. jao päälit; 26 I — 2. jao päälit; 2. II — 3. jao päälit ja 9. II — 4. jao päälit; järgnewad pühapäewad samas järjekorras. Suhusel kui ilm lastemiseks kõlbulik ei ole — saab sama lastejuhataja poolt lastmine järgmisel pühapäewal ära peetud. Kui lastejuhatajal wõimata ilmuda — sellest aegsasti rühma päälikule teatada.

Saku as. üks. rühma päälit.

III.

Sarju-Risti komp. kaitseliitlastele.

1) Kompanii aastapäewa saab pühitsetud iga aasta juuni kuu kolmandal pühapäewal.

2) Wabariigi 12. aastapäewal kogumine kompanii kaitseliitlastel Risti kiriku juures kell 12.00, kaasa wõttes kõik warustus peale lahing padrunite. Kell 13.00 samas paraad. Peale paraadi rongikäik Risti koolimaja, kus järgneb päewakohane aktus.

Õhtul kell 19.00 Risti koolim. pidu.

16. weebbruaril s. a. kell 11.00 saab Risti w. koolimaja juures ärapeetud paraadi proow, millele kõigil ilma erandita ilmuda.

Peale paraadi wõib Naiskodukaitse Sarju-Risti jaostkonna poolt valmistatud sooja teed ja wõileibu wäikese tasu eest saada.

3) Kellel puuduwad: püss, nühis ja wõõrihm, wõiwad need saada kompanii päälitu juures 9. weebbruaril kella 10.00 kuni kella 16.00. Palun kõiki tähendatud päewal järele tulla.

4) Sarju-Risti naisjaostkonna poolt saamad wälja õmmeldud kõigile uued käelindid, millede eest tuleb lindi kättesaamisel tasuda 50 senti.

5) Palun kõiki kaitseliitlasti Wabariigi aastapäewaks muretseada omale vähemalt Kaitseliidu wormi müts.

Sarju-Risti komp. päälit.

Wäljaandja: Sarju malewa staap.

Wastutaw toimetaja: R. Saar.